Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Muistio

14.10.2021

Resurssipoliittinen osasto

Asia: O 32/2021 vp

Puolustusvoimien työaikasuojelu

Henkilöstön jaksamisen tukeminen on erittäin tärkeää työnantajalle. Puolustushallinto seuraa tarkasti henkilöstön jaksamisen kehittymistä ja tekee omia toimenpiteitä jaksamisen tukemiseksi ja parantamiseksi. Työssä jaksaminen on edelleen hyvällä tasolla.

Poikkeusolojen joukkojen johtaminen ja toiminta perustuvat osaavan henkilöstön hyvään henkiseen ja fyysiseen työkykyyn. Puolustushallinto hakee sopimusteitse jatkuvasti ratkaisuja, joilla työn ja työssäjaksamisen tasapaino ylläpidetään. Henkilöstöjärjestöjen tavoite parantaa työssäjaksamista on siten yhtenevä työnantajan tavoitteiden kanssa.

Puolustusvoimien tehtävien täyttäminen ja resurssit

Työajoilla on ratkaiseva merkitys henkilöstön käytettävyydelle ja puolustusvoimien tehtävien täyttämiselle kuten reservin kouluttamisen edellytyksille. Henkilön käytettävyyteen vaikuttaa se, kuinka pitkä on henkilön työaika ja miten työaika voidaan sijoittaa. Nykyiset henkilöstöresurssit ja 500 htv:n lisäystarve riittävät vain, jos työaikamääräyksiin, kuten sotilaallisen harjoituksen työaikoihin, ei tehdä henkilöstön käytettävyyden rajoituksia. Työaikaehtojen muuttaminen edellyttää aina resursseja ja toiminnallisia mahdollisuuksia.

Puolustusvoimien työaikamääräykset

Puolustusvoimien toimintaan ja sotilaalliseen luonteeseen sopivat työaikamääräykset perustuvat sopimukseen, mihin valtiovarainministeriön toimialaan kuuluva puolustusvoimien työaikalaki antaa mahdollisuuden. Puolustusministeriön johdolla lakia paremmista ja laajemmista työaikaehdoista on sovittu vuosittain henkilöstöjärjestöjen kanssa heti lain säätämisen jälkeen. Viimeksi tänä vuonna on sovittu järjestöjen kanssa merkittävistä muutoksista työaikasopimukseen, joilla tuetaan työssäjaksamista.

EU:n tuomioistuimen tuore tuomio (15.7.2021, Slovenia, asia C-742/19) Euroopan unionin asevoimien työaika-asioista toteaa, että sotilaallisen peruskoulutuksen, operatiivisen harjoituksen, operaatioiden ja henkilöstön vuorottelujärjestelmän työajat ovat työaikadirektiivin ulkopuolella. Samoin vakaviin ja laajoihin poikkeuksellisiin tapahtumiin liittyvät armeijoiden työajat ovat työaikadirektiivin ulkopuolella. Nämä eivät siis ole lähtökohtaisesti työaikalainsäädännön alaan kuuluvia eikä niitä, kuten sotilaallisten harjoitusten työaikoja, pidä myöskään Suomessa työaikalainsäädännöllä ratkaista. Suomen puolustusvoimia ei saa asettaa suhteellisesti vaikeampaan asemaan kuin muualla EU:ssa. Rajavartiolaitoksen työajatkin ovat pelkästään sopimukseen perustuvia ilman työaikalakia.

Koska puolustusvoimien muitakin kuin sotilaallisen toiminnan työaikasopimusmääräyksiä kehitetään ja muutetaan samalla kuin valtion muun henkilöstön työaikamääräyksiä muutetaan, puolustusvoimien työaikamääräykset täyttävät kaikilta osin työaikasuojelun periaatteet. Puolustusvoimien työaikaehdot ovat työmarkkina-asioita, jotka ratkaistaan neuvottelupöydässä joustavasti: rinnakkaista vaikuttamis- tai muutoskanavaa lainsäädännöllä ei tule luoda. Lainsäädäntötoimille ei ole näin ollen tarvetta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi